

Alg. III IV

Kristlik laste kirjandus nr. 15.

Ed 39

Raudteewahi tüttar

A 12876.

ja

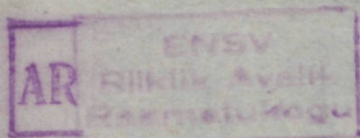
Seatri lauljanna.

„Sia ja laps elasivad siin, nagu kaks ühtiklast.“

J. Felsbergi ja H. Sefermanni trükk, Tallinnas.

119 719 *

Raudtee wahi tütar.

Umbes 40 penikoormat Kalifornia rannast maa poole, loogeldab wahutawalt kohisedes, kõrgete kaljumägede wahel olewas kitsas orus, wäike „San Miguel.“ Selle jõe kõrget kallast mööda käib raudtee, mis penikoorm maad oru juus olewast Diksoni linnakesest eemal on. Sügawas üksikus mägestikus, kümme penikoormat eimesest kaugel, leidub teine sild. Selle põhja pool otsas seisab üks wahi majakene. Muud maja ei ole kuskil pool näha. Sulg rongisi käib päewad ja ööd mööda, aga ükski ei pea wahimaja juures finni.

Umbes 25 aasta eest oli selle silla juures üks shotlane wahiks, nimega Craigie, tugewa, laia pibtadega, täiejumega mees. Tema abikaasa puhkas juba mitu aastat maa

muldas. Oma nõrga, väikese tütre Jenniga oli ta üksi maailmas ja pidi kõigesuguste õnnetustega ja äpardustega mõitlema. Rõhutult ja oma ette, ei tahtnud ta teiste inimestega palju tegemist teha ja oli väga rõemus, kui ta ühe wana tuttawa soovitusel, San Migueli raudtee direktorilt nimetatud jilla juurde wahikoha sai! Palk oli küll väike, aga kindel. Kõigest maailma keerust eemal, metsilusa paikkonna keskel, mille pühalikku waiksust ainult möödawuhisewad raudtee rongid oma wurinaga wahete wahel segasiwad, elas ta oma väikese tütrega üsna rahul ja kandis selle rawitjuse ja kaswatuse eest, nii palju kui mõis truuwiste hoolt. Ta õpetas teda wiie aastaselt lugema, tegi talle riided — muudugi oma moodi — lõi kas temale kõiksugu mängiasju ja rääkis ilusaid juttusi. Väike Jenni sirgus hörnaks, südalaks ja tundlikuks tüdrukuks; aga oma aastate kohta oli ta liig mõtteline ja mitte küllalt rõemus. Isa ja laps elasiwad siin nagu kaks üksiklast ja tundsiwad endid õnnelikud, et nad aga üheskoos mõisiwad olla.

Suwel käis Craigie korralikult iga 14 päewa takka, ja wihma ajal, igas kuus, lähemas linnakeses tarbe asju ostmas. Jenni

wõis kuueaastafelt esimest korda kaasa minna. Wahest kandis teda isa ja wahest käis ta heameelega tema kõrwal. Kui nad mõlemad käsi käes pikki uulitsat edasi sammusiwad, kadus korraga tema lapselik rõem; sest et linna lapsed hirwitawa nägudega tema imeliku riiete peale wahtisiwad. Sellepärast läks linnas käimine edespidi temale wastikuks. Tema ei pannud jüiski oma isale wastu, sest ta teadis, et ta wäga tema jeltji armastas. Nii oli aeg wäga üfjipidisel wiisil kuni talweni jõudnud, millal Jenni 9 aastat wanaks sai. Talwe wihmad tuliwad ja jahutasiwad juurise palawa õhu ära. Seal ütles Donald Craigie ühel pärast lõunal oma wäikesele tütrele, et tema arwates homme ehk weel waremalt, kange torm raske wihma walamisega tulemas olla, mispärast hädaste tarwis oleks linna minna ja weel mõnda tarwilikku asja sisse osta.

Zuba oligi wihma sadama hakanud kui nad Janseni poodi sisse astusiwad. Wihma pärast leidus jeal iseäranis palju wahtijaid, kes kõik oma tähelepanemist uute tulijate peale juhtisiwad. Craigie nõudis mitmesuguseid asju. mis tale otsekohe kätte anti. Jansen küsis peale selle, kas talle weel mislit tarwis

oleks ja sai liihikese eitawa wastnse. Tema wäike tütar peaks ometi ilusa põlle, uue kübara ja uue kuue saama, sõnas Jansen edasi, kurikawalat pilku kõrwale wäikese tüdrukuga isemoodi riiete peale heites. Seal plahwatasiwad wahtijad laginal naerma. Waene Jenni seisis nagu keeletu ja sügawaste häbistatud ja sai waewalt aru, mis see pidi tähendama. Wana Craigie aga märkas hästi naeru põhjust ja soowis, et temale uue kuue ja põlle riiet näidataks. Mis tegi aga Jansen, kes ise oma pakutud libeda suutäie pidi ära sööma? Ta wõttis riulist mitmesuguste inetumote wiguritega tõnumuka riide tüki, pani temale ette ja ütles filma pilgutades, et see just temale kohane olla.

Role naerulagin käis selle teutawa toimetuse järele ja Craigie sügawaste wihastatud, tormas rusilaga Janseni poole sai aga oma Jenni hörna käekese läbi tagasi hoitud. Laps nuttis ja karjus waljuste: „Oh isa! kallid isa! tule! lähme minema, lähme ruttu minema.“ Ta pidas filmapilk kinni, wõttis Jenni oma käe peale ja waatas wihaselt wahtijate peale. Ennast ukse poole pöördes ütles ta äritust awaldawal häälel: „See näitab, et teie enestele sellest löbu otsite, kui

teie ühte emata last, kes teile hõlekõrtki tee peale ette pole pannud, wõifjite wälja naerda. Kui ühel päewal teie oma lapsed ilma emata jäewad, küll teie siis selle üle teist wiiji mõtlete.

Mehed langesiwad paremale ja pahemale poole, ilma et sõna oleks lausunud ja kui Craigie nuuksuwa lapsega ulitsal woolawa wihma käes oli, siis oli Zanseni lõbu korraga otsas ja kõik oliwad wait. Üks wana-mees tähendas: „Ennem tahaksin surunud olla, kui ma weel nende kahe üle naeraksin.“ Nõnda mõtlesiwad ka kõik teised. Nende kahe üle pole enam ükski lustilik olnud.

Mõlemad oliwad läbi märjad, kui nad oma waitkesse koju silla juurde jõudsiwad. Tõuswood mõllasiwad sügawas ja peksiwad wahutawalt kohisedes wastu kiwisambaid.

Wainne Jenni wäjinud ja jõuetu, uinuis sooja kolde ääres magama. Isa pani teda nüüd märja riietega woodi peale ja seadis siis ise ennast oma wana leentoli peale natuke tuffuma, aga ei saanud magada, sest et hulur torm ikka kangemini mõllas ja weetõus silla all müristas ja kohistas. See tegi teda rahutumaks, nii et ta enam paigal ei wõinud seista. Raks korda käis ta latern

äees toledas pimeduses üle pika silla edasi tagasi. Kõik näitas küll korras olevat, aga niiski tundis ta ennast väga rahutu. Umbes kolmveerand kahessa läks ta kolmat korda üle silla. Seal ärkas Jenni unest üles ja küsis kas rong juba möödaks olla. „Ei ole veel mu laps, aga ma tahan praegu veel järelewaadata, kas kõik korras on, kui ta tuleb.“ Seda üteldes suudles ta oma väikest ja astus välja tormi kätte.

Jenni läks akna juurde ja vaatas laterna järele. Ta võis minut aega seal seisnud olla, kui ta läbi tormi kohina ühte luust ja lihast läbilõikawat kisa ja siis plahvatust kuulis. Ta ruttas suure hirmuga silla juurde ja hüüdis ühte puhku: „Isa, armas isa.“ Aga ühtegi vastust ega tulevalgust polnud vihma walingu seesst kuulda: wiimne lootuse pära kadus ja ta teadis, et ta isat enam ialgi siin näha ei saa. Warsti lähenewa rongi peale mõteldes tuli ta waimu jõud jälle tagasi. Ta peab nüüd katsuma rongi aegsaste sinni pidada. Nii pööras ta ruttu ühikusse majasse tagasi, tõmbas saapad jalast ära, et ta märja sillapalkide pealt mitte kõrwale ei libiseks, wiskas rätiku ümber, süütas laterna põlema ja ruttas sellega silla poole

tagasi. Seal nägi ta alles, mis sjuudinud oli. Takistamata kohisew wool oli kerkmised sambad aluspalkide ja plankudega ühes ära kâristanud. Rahe silla poole wahel haigutas kole must sügawus, kus weel üks kitsas palk peal oli, millest üle wõis peafeda. Pealegi kõikusiwad kõik sambad ja wõijiwad iga silmapilk sisse kukkuda.

Külm wärin käis wäitese Jenni kehast läbi jeda koledust waadates. Julge kindlusega usaldas ta jeda raskemat asja ette wõtta, Ta wõttis kõik oma jõu kokku ja läks samm sammult pikkamiihi kõikumat palki mööda üle. ehk küll torm teda mõnikord mühisewate laenetesse ähwardas wisata. Weel mõned sammud ja ta tundis kindlat põhja jalgade all. Kui ta nüüd weel teisele poole kâänakut seatud kohale jõuaks, siis wõiks ta lähenewa rongi juhtidele weel hoiatuse märki anda. Ja nii ruttas ta marust ja wihmast hoolimata, suures ärewuses edasi, nii ruttu kui ta wõis ja jõudis tõeste seatud kohale, sel silmapilgul kui helesäraw walgus eemalt kiirrongi lähene mist näitas. Seal ruttas ta uue jõu ja rammuga rongile vastu, laternat kâhele poole kõigutades, kui häkitselt miskit tema sees näitas midagit katkewat. Ta kukkus rängaste

maha. Kõngijuhth oli aga juba kõikumat laterna walgust näinud ja weduri suure koha ja pahinaga finnipidada saanud. Umbes 10 jalga ees pool lamas wäike tüdruk meele mõistufeta põigiti raudtee roobaste peal purustatud latern kõrwas.

"See on üks laps," ütles insshener juurde ruttanud meestele, "see on wana Donalt Craigie tütar. Seal peab midagi juhtunud olema, muidu poleks ta mitte siin." Mõned raudtee teenijad mõtsiwad laterna ja ruttasiwad ette. Kui nad umbes weerand tunni pärast tagasi tuliwad, ei leidnud nad ehmatuse pärast sõnu, mis ka seda kohutawat lugu jutustada.

Diksonis sündis imelik rahutus, kui kiirrong tagasi tormas ja põhjus tuttawaks sai. Aga sügaw haledus tungis kõigist läbi, kui üks tugew mees ühe wäikese tüdruku, surmale kahwatanud, läbi märg ja jalad werised, oma käte peal ootesaali kandis.

Kogu linn woolas raudtee jaama, kus wäike wägilane lamas, et teda näha. Ssegi kaupmees Zansen, kes weel jelsamal päewal temale walu oli teinud, oli mureliku südamega sinna ruttanud. Seal oli arst ja mõned naesterahwad rongi pealt, kes hõerumise

ja muu wahende läbi katsufiwad wäikest minestusest äratada. Wiimaks tegi Jenni pikfamisi filmad lahti ja waatas enese ümber. Kohe tema ees seisis Zansen, kelle nägu ahastusest ja kurwastusest üsna muudetud oli; siiski tundis ta teda jälle ja ütles nõrga häälega: „Herra Zansen, isa mõtles mulle ilusad riided teha. Meie armasime, et kõik õige on; võib olla, et ta ei teadnud paremini. Aga — — ta ei tule iial enam tagasi — weji —“

Tema pehwe lapselik hääl waikis. Ta oli parema elu tarwis magama uinunud. Arst tema kõrwas katsus weretuksumist, siis südamet kohta. Ta pööras waikides rahwa seast ära kõrwale, et filmapisaraid, mis talistamata tema palede üle woolasiwad, rahwa eest warjata.

Pikemat aega walitses weel sügaw waikus, mis ainult seal olewate walju nutu ja nuuksumise läbi segatud sai.

Armsa näuga nagu ingel, magas järgmisel päewal meie wäike wägilane puusärkis. Seal kõrwas seisis üks teine suur puusärk, mis aga finni löödud oli; sest kui wana Donaldt Craigie furnukeha penikoorma kauguselt alt poolt jilda leiti, oli ta peaaegu tundmata

koguks pigistatud. Wana Donaldt Craigie peale, kes ameti kohuseid ustawalt täites jälleda otša leidis, mõteldakse weel ikka suurema lugupidamise ja armastusega. Kui aga tema Jennist räägitakse, siis sünnib see silmapisarate ja wärisewate huultega. Wäljas, waiksel mäe rinnaku lähedale ulatawal inruaial, seisab ilus marmorist hauakiwi, järgmise pealkirjaga:

Donaldt Craigie ja tema tütre Jenni mälestuseks.

Mõlemad suriwad teiji peastes.

Teatri lauljanna.

Ühes Inglis linnas läks ühel teatri esimehel korda ühte kuulust lauljannat üheks õhtuks teatrisse laulma tellida. Tarvilikud ettevalmistused seati korda ja kontsert tehti müürirehtede läbi tuttawaks. Warsti oliwad kõik platsid müüüdud, nõnda et ühetegi piletit ei wõinud enam wälja antud saada.

Etenduse eelõhtul, peaproowi järele tegi lauljanna weel ühe wäikese jalutuskäigu, et head, wärsket õhku wäljas jissetõmmata. Seal kuulis ta ükshil jalgteel ühest majast pühalikku laulu, mis teda tahtmata sinneroole tõmbas. Ta astus lähemale ja kuulas afna juures. Seal nägi ta lihtsas majas kristliku perekonna õhtupalwele kogunud. Seeftpidise sunni mõjul koputas ta ukse pihta. Teda kutsuti lahkestesse sisse, paluti lähemale astuda ja küsiti, mis ta soowib. Tema palus enesele luba seal perekonna jumalateenistuse juures olla ja iseäranis weel kord seda laulu kuulda, mille sõnad ja wiis nii imelikult tema südamesse ja kõrwu olla tunginud. Kõe-

muga täideti tema soov, mis peale ta enesele weel sellest laulust ära kirja palus ja seda saades rõõmsalt tänades lahkus. Tärgmise öö jaotis ta uneta mööda. Niisugused tundmised olivad tema südames ärkwise tõusnud, mis ta enne pole tunnud. Tema süda oli põhjani liigutatud. Siiski jõudis teisel päeval tund kätte, kus ta maitsehimulise rahwa ees pidi üles astuma ja hoopis teistsugusi laulu jäi laulma, ja ometi läks tale ifka selgemaks, et see tal enam võimalik ei ole, sest et ta süda selle sünomuse läbi üsna ümbermuudetud oli. Ta otis selle pärast teatrieeskseisja üles ja ütles tale seda otskohe ära. See aga finnitask peale, et ta peab laulma; ta olla selle peale kauba teinud ja sellepärast olla tema kohus ilma tingimata seda täita — nii jäi. Ammu enne kontserti hakatust oli maja tungil täis. Meie kallid lauljanna ilmus, sarnaste aegade hariliku toreduseta, kenask aga lihtskas riides. Kontsert algask. Lühikese eelmängu järele laulis ta selle laulu, mis ta selle armsa perekonna palwetunnil oli kuulnud ja südamesse võtnud! See oli nõnda:

„Sügam arm, kas tohin ma
 Armu peale loota ka?”

Kas mu Jumal annab nüüd
 Andeks veel mu suured süüd?
 Kas ta armastab veel mind?
 Tõeste armastab ta sind!

Kaua Jesust põlgasin,
 Hoopis ära tõukasin,
 Kurvastasin alati
 Oma Peastjat hirmsaste.
 Kas ta armastab veel mind?
 Tõeste armastab ta sind!

Helde Jumal uuenda,
 Minu südant armuga!
 Usujõudu kingi ka,
 Et võin patust lahkuda!
 Kas ta armastab veel mind?
 Tõeste armastab ta sind!

Jesus, tee nüüd minule,
 Oma haavad pärani,
 Et ma näen su halastust,
 Armastuse sügavust!
 Kas ta armastab veel mind?
 Tõeste armastab ta sind;

Kui laul lõpetatud oli, walitses surma-
 waihus teatris. Igauks lahkus sealt wai-
 felt mitmesuguste tundmistega, mis südamest
 ristamisi läbi käiswad.

14

Hind 3 kop.